

COM CONSIDERAR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES PROPOSTES PRESENTADES A LA CONVOCTÒRIA DEL PERIS? GUIA PER A INVESTIGADORS

Una de les línies prioritàries actuals del Departament de Salut és la incorporació de la perspectiva de gènere en tots els seus àmbits d'actuació. En l'àmbit de la recerca, la convocatòria del PERIS 2019 tindrà en compte **la perspectiva de gènere en el disseny dels projectes**. L'investigador haurà de justificar si l'ha contemplat en totes les etapes del cicle de recerca. Les propostes seran avaluades considerant l'abordatge de la perspectiva de gènere.

Aquest document és una guia per a investigadors candidats a les convocatòries PERIS per ajudar a enfocar adequadament les propostes científicotècniques en qüestió de gènere. És important remarcar que les avaluacions tindran en consideració la perspectiva de gènere.

DEFINICIONS

Sexe fa referència a les característiques determinades biològicament dels homes i les dones en termes dels òrgans reproductors i les funcions basades en el complement cromosòmic i la fisiologia.

Gènere fa referència a la construcció social de dones i homes, de feminitat i masculinitat, que varia en el temps i l'espai i entre les cultures.

Investigació sensible al gènere: el gènere es té sempre en compte durant el cicle d'investigació.

Investigació específica en funció del gènere: se centra en el propi gènere com a objecte.

Investigació "unisex": no té en compte el gènere i per tant es basa en la suposició implícita que les possibles diferències entre homes i dones no són rellevants per a la investigació en qüestió.

PER QUÈ ABORDAR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LA RECERCA?



Recerca amb més validesa

La investigació sensible al gènere és metodològicament més vàlida, i els resultats seran més representatius.



Minimització de riscos

Una recerca que no tingui en compte possibles diferències de sexe / gènere s'arrisca a provocar danys en un dels col·lectius, doncs assumeix que els resultats són vàlids per a tots.



Recerca més rellevant

La investigació sensible al gènere arribarà a un grup d'usuaris finals d'una manera més rellevant.



Oportunitats de recerca

Descobrir diferències entre homes i dones permet obrir noves preguntes de recerca.

COM DISSENYAR UN PROJECTE QUE ABORDI LA PERSPECTIVA DE GÈNERE

Per abordar la perspectiva de gènere en un projecte de recerca, es recomana que aquesta sigui abordada en totes les fases de la recerca:

Idees i propostes

Es recomana analitzar la rellevància del sexe/gènere en la pregunta de recerca i el contingut de la investigació, i/o realitzar una revisió de la literatura al respecte. La qüestió del sexe/gènere pot construir noves hipòtesis per a futures investigacions.

A tenir en compte:

- Com afecta la malaltia, la condició o el mecanisme que s'està estudiant als diferents sexes/gènere?
- Hi ha diferències de sexe/gènere descrites (per exemple, diferències en la incidència, els símptomes, la severitat o les respostes al tractament)?

Disseny de l'estudi

Qualsevol metodologia científicament sòlida hauria de realitzar una distinció entre gènere/sexes i tenir en compte les situacions d'homes i dones.

A tenir en compte:

- Les consideracions respecte sexe/gènere presents a la literatura s'han tingut en compte a l'hora de definir la hipòtesi?
- Si no s'utilitzen subjectes (persones, animals, teixits o cèl·lules) masculines i femenines en l'estudi, quines implicacions tindrà això en la recerca? La justificació per a aquesta decisió és científicament apropiada?



Metodologia utilitzada

Les eines de recopilació de dades han de ser sensibles al gènere i permetre detectar les diferents realitats de sexe i gènere. Per exemple, els qüestionaris han d'utilitzar un llenguatge no sexista i prou oberts per recollir la diversitat.

A tenir en compte:

- Considereu criteris d'inclusió i exclusió que consideren sexe i gènere, així com diverses poblacions d'homes i dones?
- Teniu en compte estratègies de selecció innovadores per aconseguir la mida de mostra requerida d'homes i dones?
- Si s'escau, utilitzeu eines de recopilació de dades que capturen totes les variables d'interès relacionades amb el sexe i el gènere?

AVALUACIÓ I CLASSIFICACIÓ DE PROPOSTES SEGONS COM S'ABORDA EL GÈNERE

Les propostes científicotècniques s'avaluaran i classificaran en funció de com s'aborda la perspectiva de gènere en les següents categories:

RECERCA QUE AFAVOREIX LA DESIGUALTAT DE GÈNERE RECERCA UNISEX	La proposta perpetua desigualtats de gènere ja que els resultats afavoreixen a homes sobre dones (o viceversa). Ignora les possibles diferències de sexe/gènere, assumint que els resultats seran vàlids per a tothom.
SENSIBLE AL GÈNERE	Té en compte les possibles diferències entre sexe/gènere.
ESPECÍFICA DE GÈNERE	Té en compte les possibles diferències entre sexe/gènere, i se centra específicament en homes o dones voluntàriament.
TRANSFORMADOR PEL QUE FA AL GÈNERE	Té com a objectiu les causes de les desigualtats de salut basades en el gènere